

PAROCHIE VAN DE H. MARTINUS te Groningen

(Oud-Katholieke parochie voor Groningen, Friesland, Drenthe en de Noordoostpolder)

Parochiebrief 17-3-2023 No. 2023.5. (76)

Inhoud:

1. Van de pastoor
2. 8 Bijbelse vrouwen om bij stil te staan
3. Uitnodiging Steenovenherdenking 22 april
4. Diocesane livestreamvieringen
5. Hoe wij vieren
6. Thuiscollecte
7. Veilige kerk
8. Agenda vieringen
9. Contact

1. Van de pastoor

Onze eerstvolgende *eucharistieviering* is a.s. *zondag 19 maart* om 11.00 uur. Wij vieren dan de *vierde zondag van de Veertigdagentijd*. Voorganger in deze viering is mgr. Bernd Wallet, onze aartsbisschop, die onze parochie in dit weekend bezoekt voor een werkbezoek.

Centraal staat in de lezingen het *evangelieverhaal van de blindgeborene* (Johannes 9, 1-39). Dit was een typische dooptekst in de jonge Kerk, die in de veertigdaagse voorbereidingstijd op Pasen gelezen werd in de aanloop tot de doopbedieningen in de Paaswake. Het is het verhaal van een blindgeborene, die zich moet gaan wassen in de vijver van Siloam, met water waaraan de joden een messiaans karakter toekenden. Door de wassing komt de blinde tot het licht. In de jonge Kerk werd de doop ook “de verlichting”, het tot het licht komen genoemd. Bij de genezing van de blindgeborene onderstreept de evangelist hoe Jezus het licht voor de wereld is. Hij is het licht komen brengen in de duisternis.

Deze lezing is nogal lang, om welke reden er daarom een deel kan worden uitgelaten. Dat is met het oog op de rijke inhoud en samenhang van de lezing jammer. We zullen daarom de hele tekst lezen, maar op een manier die “de spanning” erin houdt. En wel net zo als de passielezingen op Palmzondag en Goede Vrijdag, met de afwisseling van de stemmen van de evangelist, Christus en de overige personen.

Deze ikoon van de genezing van de blindgeborene laat zowel zien dat de blindgeborene door Jezus met een mengsel van water en slijk wordt aangeraakt als ook dat de blindgeborene zijn ogen wast. Deze wast zijn ogen in een bad in de vorm van een kruis, zoals een doopvont in de eerste eeuwen vaak vorm werd gegeven!

Vastenactie

Voor de **vastenactie** ten behoeve van *weeskinderen in Oost Congo* verwijs ik u graag nog eens naar het artikel in de voorvorige parochiebrief. In onze vieringen gedurende de Veertigdagentijd zal de *tweede collecte* voor de vastenactie zijn. Uw bijdragen kunt u ook overmaken op de rekening van de parochie onder vermelding van: Vastenactie 2023.

Steenovenherdenking 22 april

Dit jaar, in 2023, is het 300 jaar geleden dat Cornelis Steenoven werd gekozen tot aartsbisschop van Utrecht. Deze verkiezing was bedoeld als uitweg uit een gegroeide impasse in de katholieke kerk in ons land, maar het werd een opmaat tot het zelfstandige bestaan van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland.

Op 22 april wordt daar in Den Haag bij stilgestaan. Het Metropolitane Kapittel van Utrecht nodigt u graag uit om zowel het middagprogramma bestaande uit een openbare zitting van het kapittel (met een boekpresentatie, een drietal lezingen en een gesprek), gevolgd door een receptie en een pontificale vesper mee te maken. En voor wie dat wil is er 's avonds ook nog een gratis concert. Het *programma* en de manier waarop u zich kunt aanmelden treft u elders in deze parochiebrief.

Werkbezoek aartsbisschop aan parochie

Op zaterdag 18 en zondag 19 maart brengt de aartsbisschop van Utrecht, mgr. Bernd Wallet, een werkbezoek aan onze parochie. Zaterdags heeft hij een gesprek met het kerkbestuur over de stand van zaken in parochie en kerngroep en over gedachten met betrekking tot toekomstige ontwikkelingen. Voor de kerngroep Friesland zal Pieter van Hes bij dit gesprek aanwezig zijn. Zondags gaat de bisschop om 11.00 uur voor in de eucharistieviering. Na de viering is er een *gemeentevergadering* waarin bisschop en parochianen met elkaar in gesprek kunnen gaan. Leden en gastleden zijn uitgenodigd om op 19 maart met de bisschop te vieren en in gesprek te gaan.

Kennismaken met leer en leven van de Oud-Katholieke Kerk

In het kader van een geplande toetreding worden er in de komende tijd een aantal avonden gehouden waarin de liturgie en de eigen geloofsaccenten van de Oud-Katholieke Kerk worden besproken. Ook al zijn die avonden in eerste instantie dus bedoeld als voorbereiding op het toetreden, iedereen die in deze onderwerpen is geïnteresseerd is daarbij van harte welkom.

De eerste avond is woensdag 22 maart om 20.00 uur in de parochiezaal van onze kerk aan de Witte de Withstraat.

Uit de parochie

Enkele weken geleden kwam *Adri Paasen* tijdens een wandeling ongelukkig ten val, waardoor zij met een hersenschudding aan huis gekluisterd werd. Gelukkig gaat het nu weer goed met haar.

Een hartelijke groet voor u allen,

Wietse van der Velde, pastoor

2. 8 Bijbelse vrouwen om bij stil te staan

Op 8 maart was het *Internationale Vrouwendag*, waarop stil werd gestaan bij de strijd van vrouwen wereldwijd voor gelijkwaardige en rechtvaardige behandeling.

In de Nieuwsbrief van het Nederlands Bijbelgenootschap trof ik een artikel waarin aandacht werd gegeven aan acht Bijbelse vrouwen, die elk een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan Gods verhaal met mensen.

Eva: moeder van alle levenden

In een lijst met bijzondere vrouwen kan de eerste vrouw natuurlijk niet ontbreken: Eva. Samen met Adam is ze beelddrager van God, en samen krijgen ze de opdracht om de schepping onder hun gezag te brengen. De eerste mens is dan ook maar wat blij met haar:

De mens noemde zijn vrouw Eva; zij is de moeder van alle levenden geworden. Genesis 3:20

Sifra en Pua: het leven beschermen

Verloskundigen hebben een mooi, maar ook een pittig beroep. Helemaal wanneer de baby's die zij ter wereld brengen meteen na de geboorte met de dood bedreigd worden! De Egyptische farao heeft bepaald dat alle Hebreeuwse jongetjes moeten worden gedood, maar de Hebreeuwse vroedvrouwen Sifra en Pua doen daar niet aan mee:

Maar de vroedvrouwen hadden ontzag voor God en deden niet wat de koning van Egypte hun had opgedragen: ze lieten de jongetjes in leven. Exodus 1:17

Sifra en Pua uit een middeleeuws Bijbelhandschrift.

Mirjam: profetes en zangleider

Vanaf het begin van Mozes' leven speelt Mirjam, zijn oudere zus, een cruciale rol in het leven van deze grote leider. Samen met Aaron helpt ze hem om leiding te geven aan het volk Israël. En nadat God de Israëlieten door de Rietzee heeft geleid, laat ze zien dat ze precies heeft begrepen wat hier gebeurd is: God heeft bewezen dat Hij machtiger is dan welke menselijke koning dan ook.

De profetes Mirjam, Aärons zus, pakte haar tamboerijn, en alle vrouwen volgden haar, dansend en op de tamboerijn spelend. En Mirjam zong dit refrein:

*'Zing voor de HEER,
zijn macht en majesteit zijn groot!
Paarden en ruiters wierp Hij in zee.'* Exodus 15:20

De dochters van Selofchad: staan voor je recht

Gedoe rond erfenissen is zo oud als de weg naar Rome – of zelfs nog ouder. In dit geval gaat het erom dat een Israëliet genaamd Selofchad tijdens de tocht naar het beloofde land is overleden. Omdat hij geen zonen heeft, zal zijn familie geen grond toebedeeld krijgen in het nieuwe land. Zijn dochters komen bij Mozes om de situatie uit te leggen. En God zelf stelt hen in het gelijk!

'Selofchads dochters hebben gelijk. Je moet hun inderdaad een stuk grond in bezit geven, net als de broers van hun vader. Wat hun vader toekwam moet op hen overgaan.' Numeri 27:7

Rachab: hulp uit onverwachte hoek

De Bijbel preuts? Welnee! De schrijvers van het boek Jozua vertellen heel eerlijk dat de Israëlitische spionnen in Jericho als eerste het huis van de hoer Rachab aandoen. En dat blijkt een goede keuze: Rachab helpt hen aan informatie en een schuilplaats. In ruil krijgen zij en haar familie een plek in Gods volk. En uiteindelijk blijkt zij zelfs een voormoeder van Jezus te zijn!

Maar de hoer Rachab werd door Jozua gespaard, samen met haar hele familie. Hun nakomelingen wonen tot op de dag van vandaag onder de Israëlieten, want Rachab had de mannen die in opdracht van Jozua Jericho moesten verkennen een schuilplaats gegeven. Jozua 6:25

Hanna: vurig wachten

Welke profeten ken je? Waarschijnlijk komen als eerste de namen van mannelijke profeten bovendrijven: Jesaja, Jeremia, Micha, Elia ... Maar de eerste profeet die in het Nieuwe Testament genoemd wordt, is een vrouw: Hanna. Al decennialang wacht ze in de tempel op de komst van de messias. En wanneer ze de baby van Jozef en Maria ziet, weet ze dat het lange wachten de moeite waard was:

Er was daar ook een profetes, Hanna, de dochter van Fanuel, uit de stam Aser. Ze was hoogbejaard; vanaf haar huwbare leeftijd had ze zeven jaar met haar man geleefd, en ze was nu al vierentachtig jaar weduwe. Ze was altijd in de tempel, waar ze God dag en nacht diende met vasten en bidden. Op dat moment kwam ze naar hen toe, bracht hulde aan God en sprak over het kind met allen die uitzagen naar de bevrijding van Jeruzalem. Lucas 2:36-38

Marta: gastvrij voor Jezus

Ze wordt altijd in één adem met haar zus en soms ook haar broer genoemd: Marta, een vrouw uit Betanië die tot Jezus *inner circle* behoort. Toegegeven, soms laten haar prioriteiten te wensen over. Maar Jezus weet dat Hij altijd bij haar terecht kan om op adem te komen en te genieten van een goede maaltijd.

Toen ze verder trokken ging Hij een dorp in, waar Hij gastvrij werd ontvangen door een vrouw die Marta heette. Lucas 10:38

Jezus bij Marta en haar zuster Maria (tekening van Rembrandt van Rijn)

Maria van Magdala: leerling en getuige

Maria van Magdala heeft haar reputatie niet mee: doordat haar naam (onterecht) in verband werd gebracht met de zondares uit Lucas 7, is ze vaak afgeschilderd als *femme fatale*. In werkelijkheid beschrijven de evangelisten haar als toegewijde volgeling van Jezus en een van de eerste getuigen van de opstanding:

Maria van Magdala ging naar de leerlingen en zei tegen hen: 'Ik heb de Heer gezien!' En ze vertelde alles wat Hij tegen haar gezegd had. Johannes 20:18

(bron: Nieuwbrief Nederlands Bijbelgenootschap)

3. Uitnodiging Steenovenherdenking 22 april

Metropolitain Kapittel van Utrecht

Oud - Katholieke Kerk van Nederland

UITNODIGING

Graag nodigen wij u uit
voor een bijeenkomst
op zaterdag 22 april 2023 in 's-Gravenhage.

Onze kerk gedenkt in 2023
dat het driehonderd jaar geleden is dat
Cornelis Steenoven
werd gekozen tot
Aartsbisschop van Utrecht.

Deze verkiezing was bedoeld
als uitweg uit een gegroeide impasse
in de katholieke kerk in ons land.
Het werd een opmaat tot het zelfstandige bestaan
van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland.

De herdenking vindt plaats in hetzelfde kerkcomplex
waar op 27 april 1723
het Kapittel voor de verkiezing bijeenkwam:
de parochiekerk van de H. Augustinus,
Juffrouw Idastraat 13 te 's-Gravenhage.

Het programma begint om 14.00 uur,
de deuren gaan open om 13.30 uur,
u bent hartelijk welkom
na voorafgaande aanmelding.

Programma:

Tijdens de openbare zitting van het Metropolitane Kapittel,
die om 14.00 uur begint,
zal het boek *1723 Een aartsbisschop voor Utrecht*
worden gepresenteerd.

Hierop volgen korte inleidingen door:

- can. drs. Wietse van der Velde over de verkiezing op 27 april 1723 en de rol van het Metropolitane Kapittel daarbij;
- mgr. dr. Dirk Jan Schoon, Bisschop van Haarlem, over de invloed en de reactie van de geestelijkheid van het bisdom Haarlem op deze verkiezing;
- mevr. mr. Lydia Janssen, lid van het Collegiaal Bestuur, over de veranderende positie van bisschoppen, kapittel en leken-gelovigen in het bestuur van de Oud-Katholieke Kerk.

Na deze inleidingen volgt een gedachtewisseling over de betekenis van de bisschopsverkiezing in 1723 voor de kerk van 2023.

Aansluitend op de zitting vindt vanaf plm. 15.30 uur een *receptie* plaats in de ruimten naast de kerk.

De middag zal om 16.30 uur worden besloten met een *Pontificale Vesper*

waarin mgr. Barend Theodoor Wallet, Aartsbisschop van Utrecht, met Kapittelassistentie zal voorgaan en waarin het Haagse Vesperkoor zingt.

's Avonds geven om 20.15 uur Petra Somlai en Bart van Oort op fortepiano een *concert* in de kerk met werken van o.a. Mozart, Haydn en Beethoven. De toegang is gratis en wordt u in het kader van de Steenovenherdenking door het Metropolitaan Kapittel aangeboden.

Graag vernemen wij van u vóór 15 april
of u van deze uitnodiging gebruik zult maken,
en of u bij het middagprogramma en/of het concert
aanwezig hoopt te zijn.

Correspondentieadres:

can. drs. Wietse van der Velde,
Deken van het Metropolitaan Kapittel van Utrecht,
Jan R. Stuustraat F8,
9663 SE Nieuwe Pekela.
mail: wvdv@okkn.nl

4. Diocesane livestreamvieringen

Iedere zondag en op de belangrijkste feestdagen wordt voor het aartsbisdom Utrecht een *livestreamuitzending* om 10.00 uur vanuit de *kathedrale kerk te Utrecht* verzorgd. Op de landelijke website van de OKKN www.OKKN.nl kunt u de link aanklikken.

5. Hoe wij vieren

In juni 2022 zijn alle coronamaatregelen die het kerkelijk leven beperkten vervallen. Dit betekent voor onze manier van vieren het volgende.

1. De 1,5 meter afstand komt te vervallen.

2. Een vaste zitplaats is niet meer nodig.

N.B. Door het flexibele karakter van de zitplaatsen in de kerk, is het voor iedereen die dat wenst mogelijk om de anderhalve meter afstand te bewaren.

3. Een mondkapje hoeft niet meer gedragen te worden.

4. Bij het uitwisselen van de vredegroet kan men elkaar met het geven van een hand, een hoofdknik of een lichte buiging “vrede” wensen.

5. De heilige communie wordt onder twee gedaanten uitgereikt.

Hygiëne blijft ook hier een rol van betekenis spelen. Het drinken uit de kelk wordt echter in onze parochie nog niet gedaan. De kelk wordt door een assistent vastgehouden. U kunt dan de hostie in de wijn dopen.

Het blijft de persoonlijke keuze van iedere communicant om de heilige communie onder één of twee gedaanten te ontvangen.

Wietse van der Velde, pastoor

6. De ‘thuiscollecte’

U kent allemaal dit zinnetje uit de afkondigingen: *“De collecte tijdens het offertorium is bestemd voor het mogelijk maken van onze vieringen”*... Onze vieringen zijn gelukkig hervat, maar nog niet iedereen durft het aan naar de kerk te komen of men is om andere redenen verhinderd de viering bij te wonen. En toch gaan de kosten gewoon door. Het Bisschoppelijk Bureau herinnerde ons, juist vanwege die doorgaande kosten, de inkomsten uit de thuiscollecten daarom niet te vergeten. Terecht natuurlijk. Verschillende parochies hebben verschillende oplossingen. Wij stellen voor om het simpel te houden. En dat is dat u gewoon af en toe een bedrag overmaakt op de bekende bankrekening van de kerk.

Rekeningnummer van de parochie is:

NL12INGB0003941884 t.n.v. Oud-Katholieke parochie v.d. H. Martinus te Groningen,
onder vermelding van ‘thuiscollecte’.

Dan weet Christa wat de bestemming is. (Bijkomend voordeel van overmaken is ook nog dat het daarmee aftrekbaar is van de belastingen).

7. Veilige kerk

De OKKN hanteert een actief beleid om een veilige kerk te waarborgen. Alle informatie hierover is te vinden op de website: <https://oudkatholiek.nl/organisatie/veilige-kerk/>

8. Agenda vieringen

Vieringen in Groningen, parochiekerk van de H. Martinus, Witte de Withstraat 2:
vieringen iedere 1^e, 3^e en 5^e zondag van de maand om 11.00 uur.

Voor de vieringen met *Kerst, de Goede Week en Pasen* en eventuele andere bijzondere vieringen: zie de agenda in de parochiebrieven voorafgaande aan die dagen.

Vieringen Grace Church (van de Anglicaanse gemeenschap):

iedere 2^e en 4^e zondag van de maand om 10.30 uur in onze kerk.

Eucharistievieringen Friesland, Caeciliakerk, Tsjerkepaed 26, 9081 AT Lekkum.
ledere eerste zaterdag van de maand om 19.00 uur

9. Contact

Oud-Katholieke parochie van St. Martinus te Groningen

deservitor (waarnemend *pastoor*):

can. drs. Wietse van der Velde,

Jan R. Stuustraat F8,

9663 SE Nieuwe Pekela

tel. 0597 221080/06 481 99 493

secretaris

mevr. Renée Lokman

mail: secretaris@groningen.okkn.nl

contactpersoon Friesland:

dhr. Pieter van Hes

mail: ptvhes@xs4all.nl

